

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus De Institutione Sacerdotum, qui sub Episcopis
animarum curam gerunt, quo ad mores eorum & reliquam
vitam**

Soto, Pedro de

Louanij, 1562

5 De his, ad quae ex officio curae animarum, tenentur sacerdotes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30247

Lect. Quinta.

DE HIS, AD QUÆ EX

*officio curæ animarum**tenentur sacer**dotes.*

DIXIMVS hucusque, qualem vitam requirât sacri ordines oēs, quam omnia magis sacerdotibus conveniant: restat ut dicamus, ad quid teneantur ex pastoris officio & suscepta animarum cura, non quidem superiori illi episcopi, sed inferiores sacerdotes, quos hîc conamur instituere.

Constat enim officium pastorale, & animarum curam multa exigere ultra ea, ad quæ ordinum sacerdotum sanctitas, adstringit. Ex istis enim tenentur ministri, ut erga se, & erga Deum recte sint ordinati, & bene se habeant: ex officio autem pastorali, ad ea curanda quæ proximorum sunt, tenentur.

Ex

Ex
multa
rò de
dicam
pium,
& eoru
bus tra
dotes v
bere cu
nim di
duntax
res sunt
ac apos
cerdote
cundum
sunt, &
ut ipsi d
in susce
Episcop
ab ipsis
ram ani
Itaque
ut gradu
lum dili
tiam sibi
tractum
Nec eni

Ex scriptura itaque constat, multa pastoribus præcipi. Vt verò de inferioribus sacerdotibus dicamus, illud debet esse principium, quod initio huius tractatus, & eorum quæ proximè de moribus tradidimus, dictum est: sacerdotes videlicet non simpliciter habere curam animarum: Hoc enim diximus esse episcoporum duntaxat, qui simpliciter pastores sunt & episcopi ecclesiarum, ac apostolorum successores. Sacerdotes verò inferiores, sicut secundum ordinem suum sub ipsis sunt, & in eorum auxilium, prout ipsi disponunt, assumpti: ita in suscepta animarum cura sub Episcopis locum tenent; & prout ab ipsis susceperunt, tenentur curam animarum gerere.

Itaque primò omnium opus est, ut gradum suum agnoscant, & illum diligenter teneant: unde etiam sibi multum intelligant de tractum oneris in cura animarum. Nec enim tenentur aut scire, aut

*Compara-
ratio epi-
scopi &
parochi
in ani-
marum
cura.*

exequi omnia quę ad animarum salutem necessaria sunt: sed ea solum, quę hic gradus ipsorum requirit. Quę verò ista sint vt agnoscat, aduertendum secundo est, quod cura animarum inter episcopum & parochum partita est, sicut effectus inter causam primam ac supremam, & proximam. Sunt episcopi primi & precipui totius diœcesis pastores: Parochi verò proximi & immediati ipsis ouibus. Sicut itaque secunda causa nihil agere potest, quod non magis fiat à prima: sed prima quædam operatur sine secunda: ita in hoc negotio, totum quod ad curam animarum pertinet, episcopi est. Nihil sine eius auctoritate, atque sine eius (vt ita dicamus) influxu, sicut prima causa influat in omnes effectus, parochi operari possunt: episcopi verò multa per se ipsos sine parochis possunt. Sunt itaque parochi proximi quidem, & ita propinqui populo ac singulis animabus, vt nihil

me

medi-
chum.
populi
quanti-
est: vt
scopus
iusserit
Quę v-
illa qu-
ipse p-
episcop-
nihil d-
cessaria
ad quę
ficit, &
pū, & e-
est pulc-
princip-
chia, qu-
à simili-
hierarc-
riuatā.
tribuit
minora
etia: ep-
cōsum-
tibus. I-

mediū sit inter populū ac parochum. Quare huius est, quæ salutī populi necessaria sunt, præstare, quantū ipsi ab episcopo traditū est: vt videlicet ea sciat, quæ episcopus ei tradiderit: ea faciat, quæ iusserit: pro suo captu & viribus. Quæ verò maiora sūt, & excedūt illa quæ episcopus tradidit, aut quæ ipse p se nō potest, satis est vt ad episcopū referat: ita videlicet, vt nihil desit eorū quæ animabus necessaria sunt, faciēte parochō illa ad quæ doctrina & virtus eius sufficit, & maiora referēte ad episcopū, & episcopo illa supplēte. Hic est pulcherrimus ordo sacri illius principatus & ecclesiasticę hierarchiæ, quā Dionysius Arcopagita à similitudine ordinatiss. angelicę hierarchiæ contēplat⁹ est esse deriuatā. Atq; ideo ille sacerdotibus tribuit illūinare & docere tantū minora, et mediocribus cōueniētia: episcopis verò perficere & cōsummare instructos à sacerdotibus. Hoc rursus, si bene considere

*Notent
Episcopi.*

sideretur, ostendit, quanta debeat esse coniunctio parochorum cū Episcopis, quā subordinati ac subiecti illis esse debeant, & quā tam necessitudinem ac arctam familiaritatem inter eos esse oporteat. Certè episcopis nulli debent esse propinquiores quā parochi: nimirum sicut pastores deputati singulis gregibus pascendis, pastori illi qui omnem curam gerit. Nec est certè quicquam, quod magis excuset parochum à præstando aliquid ouibus, quā quod id nō acceperit ab episcopo: neque quod hunc magis accuset, quā quod nō tradiderit diligenter parochis quod illis cōuenit, quod illos non agnouerit, & apud se frequentes habuerit, & intellexerit statum ouiu, & consuluerit illis quantum opus est.

Ante omnia debet Parochus reside in sua parochia.

Hoc itaq; cōstituto, ut quæ sint propria parochi dicamus: ad quæ scilicet sit obligatus: tanquā primum omnium constituatur, residentia in propria parochia. Hoc. n. præs

primū
nihil pa
ri. Chris
veri pa
oues, &
(ait) est,
de ouib
resident
paroch
tare: tam
consider
naturale
ti, manifi
tia, doct
trum co
rit: præ
necessar
plos pas
teneri pa
utilitate
esse non
pter util
seruat sal
cet eius t
à persecu
vt apud
num ou

itaque ob aliquam harum causarum licita est absentia pastorum, Perpetuam autem, vel ad longum tempus, sine vera utilitate Ecclesiæ, certum est non carere graui peccato. Non est opus magis specialia hic tradere, quæ canonistæ ex iuribus particularibus collegerunt; quæ legi possunt apud Syluestrum in verbo, Residencia. Illud nunc sufficere debet, quod per præsentiam vel absentiam pastor semper quærere debeat utilitatē ouium: quod cū agit, etiam corpore absens præsens est: & cū hoc omittit, etiam corpore præsens absens est. Quare illud: Dimittit oues & fugit: ad negligentiam & obliuionem, qua utilitas ouium non quæritur nec curatur, refertur à doctoribus. Vnde nec per alium pastoris officium rectè exerceri potest. Nec est opus hoc loco credere, absentes pastores ad restituendos fructus esse obligatos: sed satis est agnoscere, quantum sit peccatū: cōtra quod

*Notent
hæc quis
b^o est cō
missa cu
ra anis
marum.*

terri

terribili
tur: V
linquen
pastor r
regulari
ficij sun
dicendu
Mult
storū pe
storum
quit: F
ex sacra
da: de in
patrum
demū ex
diligent
dicamur
ria alien
cūcta pl
qui hui
unt, pri
tione à
tur, vt
uū cor
ouū, &
quotid
submir

terribiliter per Zachariam clama- *Zacharias*
 tur: Væ pastor, & idolum dere- *ria* II.
 linquens gregem. Debet itaque
 pastor residere & præsens adesse
 regulariter, vt reliqua, quæ sui of-
 ficij sunt, exequatur: de quibus iã
 dicendum.

Multa profectò ad officiũ pas- *Vnde pe-*
 storũ pertinent: & ea ex vero pa- *tere des-*
 storum exẽplari Christo, qui in- *beat pa-*
 quit: Ego sum pastor bonus: & *stor in-*
 ex sacra primũ scriptura petẽs *structio-*
 da: deinde ex antiquæ ecclesiæ ac *nem.*
 patrum canonibus & exẽplis: & *Ioan. 10.*
 demũ ex experientia vigilatiũ ac
 diligentiuũ pastorũ. Nam, vt verũ
 dicamus, specialia ista & singula-
 ria aliena sunt ab arte, nec possũt
 cũcta plenè doceri ab aliquo. Sed
 qui huic muneri satisfacere cupi-
 unt, primò humili & assidua ora-
 tione à Deo impetrare conabun-
 tur, vt suggerat illis quod salutis o-
 niũ conducit. Deinde amor ipse
 ouiũ, & desiderium salutis earũ, et
 quotidiana experientia plurima
 subministrabunt. Demum legẽdi
 sunt

sunt etiam qui de his scripti sunt libri, & cōsulendi peritiores. His n. rationibus putamus posse eum qui cupit verum agere pastorem, sufficienter instrui. Quæ verò nos aduertere potuim⁹, trib⁹ capitib⁹ comprehenduntur. Primum est de cognitione ouium: quæ quam exacta requiratur à pastore, verbum illud Christi ostendit: Agnosco oues meas. Et rursus, quod de bono pastore ait. Vocat eas nominatim. De quo etiam illud Proverb. dictum est: Diligenter cognosce vultum pecoris tui. Et constat hoc esse principium omnium actuum pastoris: Nam circa illas oues, quas non cognoscit, nihil potest efficere. Includit verò hæc cognitio non pauca: de quibus postea. Reliqua duo capita sunt, custodia ouium à lupis, & malis, & periculis omnibus: & pastus ipse, quod est, ea exhibere & præstare, quæ conducibilia sunt ouium saluti. De primo conquiritur Dominus per Ezechielem
 pro

Quæ ad
 officium
 pastoris
 pertinet
 ad tria
 capit. re
 uocatur
 Iohã. 10

Pro. 27.

prophet
 nō sit, q
 discerpa
 ribus vi
 istente a
 quæritu
 pastorib
 gem pas
 gregis q
 itaque t
 ouium,
 præseru
 vtilium
 cta pasto
 bus non
 est.

Le

DE C
 cu

prophetā terribiliter: q̄ videlicet
nō sit, q̄ custodiat gregē, atq̄ ideo
discerpatur et dispergatur, erro-
ribus videlicet & peccatis, nō ex-
istente aliquo qui defendat. Con-
quæritur deinde eodem loco de
pastoribus, qui seipfos, & non gre-
gem pascunt; hoc est, suam, non
gregis quærunt vtilitatem. His
itaque tribus cognitione scilicet
ouium, custodia, & pastu (quę sūt
præseruatio à malis, & exhibitio
vtilium saluti ouium) videm⁹ cū-
ctā pastoris opera includi, de quib⁹
bus non nihil in speciali dicendū
est.

Lect. Sexta

DE COGNITIONE ET
cura ouium in speciali.

Cognitio ouium, quæ
principium reliquorū
actuū pastoris est, mul-
ta requirit, & sine ma-
gna

*Pastoris
est singe-
las oues
cogno-
cere quā-
tum fieri
potest.*